

2023/2779

12.12.2023

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2023/2779

zo 6. septembra 2023,

ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o regulačné technické predpisy, v ktorých sa stanovujú kritériá identifikácie subjektov tieňového bankovníctva uvedených v článku 394 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 575/2013

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 394 ods. 4 štvrtý pododsek,

keďže:

- (1) Tieňové bankovníctvo môže viesť k zvýšeným rizikám pre finančnú stabilitu. Povolenie a dohľad v súlade s právnymi predpismi Únie zmiernujú tieto riziká. Preto je vhodné stanoviť, že subjekty, ktoré podliehajú takémuto povoleniu a dohľadu, sa nepovažujú za subjekty tieňového bankovníctva. Na tento účel je potrebné spresniť uvedené právne predpisy Únie.
- (2) Počas nedávnej krízy spôsobenej ochorením COVID-19 čelili fondy peňažného trhu vážnym problémom s likviditou. To poukázalo na skutočnosť, že riziká spojené s fondmi peňažného trhu, najmä v stresových trhových podmienkach, nie sú plne zmiernené existujúcimi prudenciálnymi požiadavkami v Únii, a preto môžu viesť k zvýšenému riziku pre finančnú stabilitu. Z tohto dôvodu by sa expozície voči fondom peňažného trhu mali považovať za expozície voči subjektom tieňového bankovníctva.
- (3) Alternatívne investičné fondy, ktoré vo významnej miere využívajú pákový efekt, predstavujú dodatočné riziká, ktoré sa z prudenciálneho hľadiska nepovažujú za primerane zmiernené požiadavkami uloženými ich správcom aktív podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/61/EÚ ⁽²⁾. Preto treba zabezpečiť, aby inštitúcie považovali alternatívne investičné fondy za subjekty tieňového bankovníctva, ak tieto podniky vo významnej miere využívajú pákový efekt, poskytujú úvery pri bežnom výkone svojej podnikateľskej činnosti alebo nakupujú expozície vo forme financovania treťou stranou na vlastný účet.
- (4) Inštitúcie by nemali považovať za subjekty tieňového bankovníctva finančné inštitúcie, s ktorými sa na účely výpočtu rizikovo vážených aktív zaobchádza ako s inštitúciami podľa štandardizovaného prístupu stanoveného v článku 119 ods. 5 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, keďže týmto finančným inštitúciám bolo udelené povolenie a podliehajú dohľadu príslušných orgánov, ako aj prudenciálnym požiadavkám, ktoré sú z hľadiska spoľahlivosti porovnateľné s požiadavkami uplatňovanými na inštitúcie.
- (5) Určité subjekty sú z dôvodu svojho verejného alebo poloverejného charakteru alebo družstevného postavenia výslovne vylúčené z rozsahu pôsobnosti smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ ⁽³⁾, nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 ⁽⁴⁾ a nariadenia (EÚ) č. 575/2013. Z tohto dôvodu by inštitúcie nemali považovať tieto subjekty za subjekty tieňového bankovníctva.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1.

⁽²⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/61/EÚ z 8. júna 2011 o správcoch alternatívnych investičných fondov a o zmene a doplnení smerníc 2003/41/ES a 2009/65/ES a nariadení (ES) č. 1060/2009 a (EÚ) č. 1095/2010 (Ú. v. EÚ L 174, 1.7.2011, s. 1).

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338).

⁽⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 zo 4. júla 2012 o mimoburzových derivátoch, centrálnych protistranách a archívoch obchodných údajov (Ú. v. EÚ L 201, 27.7.2012, s. 1).

- (6) V článku 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES ⁽⁵⁾ sa z rozsahu pôsobnosti uvedenej smernice vylučujú určité poisťovne a zaistovne vzhľadom na ich veľkosť. Keďže tieto podniky sú malé, nepredstavujú významné riziko pre finančnú stabilitu. Z toho dôvodu by inštitúcie nemali považovať tieto podniky za subjekty tieňového bankovníctva.
- (7) Činnosti sprostredkovania úverov vykonávané subjektmi, ktoré sú súčasťou nefinančnej skupiny, v mene iných subjektov v rámci tejto nefinančnej skupiny, majú obmedzený rozsah. Z toho dôvodu nepredstavujú významné riziko pre finančnú stabilitu, a preto by nemali byť identifikované ako subjekty tieňového bankovníctva.
- (8) Subjekty, ktoré sú zahrnuté do dohľadu na konsolidovanom základe nad inštitúciami, ktoré podliehajú prudenciálnym požiadavkám stanoveným v nariadení (EÚ) č. 575/2013, by nemali byť identifikované ako subjekty tieňového bankovníctva, keďže riziká z hľadiska týchto subjektov sú zachytené na konsolidovanej úrovni.
- (9) Bazilejské základné zásady účinného bankového dohľadu predstavujú medzinárodne dohodnuté zásady a pevný základ pre reguláciu, dohľad, správu a riadenie rizík bankového sektora krajiny. Inštitúcia z tretej krajiny, ktorej bolo udelené povolenie a nad ktorou vykonáva dohľad orgán dohľadu, ktorý uplatňuje tieto bazilejské základné zásady, by preto nemala predstavovať významné riziko pre finančnú stabilitu a nemala by byť identifikovaná ako subjekt tieňového bankovníctva.
- (10) Z rovnakého dôvodu by sa dcérske spoločnosti materského podniku, ktorému bolo udelené povolenie a nad ktorým sa vykonáva dohľad v súlade s bazilejskými základnými zásadami, ktoré sú zahrnuté do prudenciálnej konsolidácie a dohľadu nad daným materským podnikom na konsolidovanom základe, nemali považovať za subjekty tieňového bankovníctva.
- (11) V bodoch 1, 2, 3, 6, 7, 8 a 10 prílohy I k smernici 2013/36/EÚ sa uvádzajú určité služby a činnosti určené za bankové služby a činnosti. Existujú však iné služby a činnosti zabezpečované určitými subjektmi, ktoré sú veľmi podobné týmto bankovým službám a činnostiam, pričom zahŕňajú transformáciu splatnosti, transformáciu likvidity, pákový efekt alebo presun kreditného rizika. Tieto služby a činnosti by sa z uvedeného dôvodu mali považovať za bankové služby a činnosti na účel identifikácie subjektov tieňového bankovníctva.
- (12) Toto nariadenie vychádza z návrhu regulačných technických predpisov, ktorý Komisii predložil Európsky orgán pre bankovníctvo.
- (13) Európsky orgán pre bankovníctvo uskutočnil otvorené verejné konzultácie o návrhu regulačných technických predpisov, z ktorého vychádza toto nariadenie, analyzoval možné súvisiace náklady a prínosy a požiadal o poradenstvo Skupinu zainteresovaných strán v bankovníctve vytvorenú v súlade s článkom 37 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 ⁽⁶⁾,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Kritériá identifikácie subjektov tieňového bankovníctva

1. Inštitúcie určia ako subjekt tieňového bankovníctva:
- a) každý subjekt, ktorý ponúka bankové služby alebo vykonáva bankové činnosti stanovené v článku 2 a ktorému nebolo udelené povolenie, pričom nie je pod dohľadom v súlade s ktorýmkoľvek z aktov Únie uvedených v prílohe k tomuto nariadeniu;

⁽⁵⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES z 25. novembra 2009 o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II) (Ú. v. EÚ L 335, 17.12.2009, s. 1).

⁽⁶⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo) a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 716/2009/ES a zrušuje rozhodnutie Komisie 2009/78/ES (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 12).

- b) každý podnik kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov v zmysle vymedzenia v článku 1 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/65/ES ⁽⁷⁾, ak týmto podnikom bolo udelené povolenie ako fondom peňažného trhu uvedeným v článku 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1131 ⁽⁸⁾;
- c) každý alternatívny investičný fond v zmysle vymedzenia v článku 4 ods. 1 písm. a) smernice 2011/61/EÚ, ak platí ktorákoli z týchto podmienok:
 - i) alternatívny investičný fond je povolený ako fond peňažného trhu uvedený v článku 4 nariadenia (EÚ) 2017/1131;
 - ii) alternatívny investičný fond vo výraznej miere využíva pákový efekt, ako sa stanovuje v článku 111 ods. 1 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 231/2013 ⁽⁹⁾;
 - iii) alternatívne investičnému fondu sa na základe jeho stanov alebo zakladajúcich dokumentov nezakazuje poskytovať úvery pri bežnom výkone svojej podnikateľskej činnosti ani nakupovať expozície vo forme financovania treťou stranou na vlastný účet.
- 2. Odchyľne od odseku 1 inštitúcie neidentifikujú ako subjekty tieňového bankovníctva tieto subjekty:
 - a) finančné inštitúcie, s expozíciami ktorých sa zaochádza v súlade s článkom 119 ods. 5 nariadenia (EÚ) č. 575/2013;
 - b) každý subjekt, ktorý je vylúčený z rozsahu pôsobnosti ktoréhokoľvek z týchto aktov:
 - i) smernice 2013/36/EÚ;
 - ii) nariadenia (EÚ) č. 648/2012;
 - iii) smernice 2009/138/ES;
 - iv) nariadenia (EÚ) č. 575/2013;
 - c) každý subjekt, ktorý je oslobodený od uplatňovania ktoréhokoľvek z týchto aktov:
 - i) smernice 2013/36/EÚ;
 - ii) nariadenia (EÚ) č. 648/2012;
 - iii) smernice 2009/138/ES;
 - iv) nariadenia (EÚ) č. 575/2013;
 - d) každý subjekt, ktorý je súčasťou nefinančnej skupiny, ktorej hlavnou činnosťou je sprostredkovať úvery svojmu materskému podniku alebo dcérskym spoločnostiam svojho materského podniku;
 - e) každý subjekt, ktorý je zahrnutý do dohľadu nad inštitúciou na konsolidovanom základe;
 - f) každý subjekt usadený v tretej krajine, ktorý spĺňa ktoréhokoľvek z týchto kritérií:
 - i) subjektu bolo udelené povolenie a orgán dohľadu tretej krajiny nad ním vykonáva dohľad v súlade s bazilejskými základnými zásadami účinného bankového dohľadu;
 - ii) regulačný režim tretej krajiny, v súlade s ktorým bolo subjektu udelené povolenie a podlieha dohľadu, bol uznaný za rovnocenný s režimom uplatňovaným v Únii na takéto subjekty v súlade s ustanoveniami uplatniteľného právneho aktu Únie uvedeného v prílohe týkajúcej sa rovnocennosti;
 - iii) subjekt je zahrnutý do dohľadu na konsolidovanom základe nad inštitúciou, ktorej bolo udelené povolenie a nad ktorou vykonáva dohľad orgán dohľadu tretej krajiny, ktorý uplatňuje bankovú reguláciu a dohľad na základe bazilejských základných zásad účinného bankového dohľadu.

⁽⁷⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/65/ES z 13. júla 2009 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP) (Ú. v. EÚ L 302, 17.11.2009, s. 32).

⁽⁸⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1131 zo 14. júna 2017 o fondoch peňažného trhu (Ú. v. EÚ L 169, 30.6.2017, s. 8).

⁽⁹⁾ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 231/2013 z 19. decembra 2012, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/61/EÚ, pokiaľ ide o výnimky, všeobecné podmienky výkonu činnosti, depozitárov, pákový efekt, transparentnosť a dohľad (Ú. v. EÚ L 83, 22.3.2013, s. 1).

*Článok 2***Bankové služby a činnosti**

1. Na účely článku 1 sa za bankové služby a činnosti považujú:
 - a) činnosti uvedené v bodoch 1, 2, 3, 6, 7, 8 a 10 prílohy I k smernici 2013/36/EÚ;
 - b) akákoľvek iná služba alebo činnosť zahŕňajúca transformáciu splatnosti, transformáciu likvidity, pákový efekt alebo presun kreditného rizika.
2. Odchyľne od odseku 1 činnosti a služby pozostávajúce zo zúčtovania v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 3 nariadenia (EÚ) č. 648/2012 nepredstavujú bankové služby a činnosti.

*Článok 3***Nadobudnutie účinnosti**

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 6. septembra 2023

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN

PRÍLOHA

Právne predpisy Únie uvedené v článku 1 ods. 1 písm. a) a v článku 1 ods. 2 písm. f) bode ii)

1. nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 ⁽¹⁾
2. smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ ⁽²⁾
3. nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2033 ⁽³⁾
4. smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2034 ⁽⁴⁾
5. nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 600/2014 ⁽⁵⁾
6. smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ ⁽⁶⁾
7. nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 ⁽⁷⁾
8. smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2366 ⁽⁸⁾
9. smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/110/ES ⁽⁹⁾
10. smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES ⁽¹⁰⁾
11. smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2341 ⁽¹¹⁾
12. smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ ⁽¹²⁾
13. smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/65/ES ⁽¹³⁾

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1).

⁽²⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338).

⁽³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2033 z 27. novembra 2019 o prudenciálnych požiadavkách na investičné spoločnosti a o zmene nariadení (EÚ) č. 1093/2010, (EÚ) č. 575/2013, (EÚ) č. 600/2014 a (EÚ) č. 806/2014 (Ú. v. EÚ L 314, 5.12.2019, s. 1).

⁽⁴⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2034 z 27. novembra 2019 o prudenciálnom dohľade nad investičnými spoločnosťami a o zmene smerníc 2002/87/ES, 2009/65/ES, 2011/61/EÚ, 2013/36/EÚ, 2014/59/EÚ a 2014/65/EÚ (Ú. v. EÚ L 314, 5.12.2019, s. 64).

⁽⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 600/2014 z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 84).

⁽⁶⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorou sa mení smernica 2002/92/ES a smernica 2011/61/EÚ (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 349).

⁽⁷⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 zo 4. júla 2012 o mimoburzových derivátoch, centrálnych protistranách a archívoch obchodných údajov (Ú. v. EÚ L 201, 27.7.2012, s. 1).

⁽⁸⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2366 z 25. novembra 2015 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia smernice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 1093/2010 a ktorou sa zrušuje smernica 2007/64/ES (Ú. v. EÚ L 337, 23.12.2015, s. 35).

⁽⁹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/110/ES zo 16. septembra 2009 o začatí a vykonávaní činností a dohľade nad obozretným podnikaním inštitúcií elektronického peňaženstva, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2005/60/ES a 2006/48/ES a zrušuje smernica 2000/46/ES (Ú. v. EÚ L 267, 10.10.2009, s. 7).

⁽¹⁰⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES z 25. novembra 2009 o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II) (Ú. v. EÚ L 335, 17.12.2009, s. 1).

⁽¹¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2341 zo 14. decembra 2016 o činnostiach inštitúcií zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia (IZDZ) a o dohľade nad nimi (Ú. v. EÚ L 354, 23.12.2016, s. 37).

⁽¹²⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností a ktorou sa mení smernica Rady 82/891/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EÚ, 2012/30/EÚ a 2013/36/EÚ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 190).

⁽¹³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/65/ES z 13. júla 2009 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP) (Ú. v. EÚ L 302, 17.11.2009, s. 32).

14. smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/61/EÚ ⁽¹⁴⁾
 15. nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/760 ⁽¹⁵⁾
 16. nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 346/2013 ⁽¹⁶⁾
 17. nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 345/2013 ⁽¹⁷⁾
-

⁽¹⁴⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/61/EÚ z 8. júna 2011 o správcoch alternatívnych investičných fondov a o zmene a doplnení smerníc 2003/41/ES a 2009/65/ES a nariadení (ES) č. 1060/2009 a (EÚ) č. 1095/2010 (Ú. v. EÚ L 174, 1.7.2011, s. 1).

⁽¹⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/760 z 29. apríla 2015 o európskych dlhodobých investičných fondoch (Ú. v. EÚ L 123, 19.5.2015, s. 98).

⁽¹⁶⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 346/2013 zo 17. apríla 2013 o európskych fondoch sociálneho podnikania (Ú. v. EÚ L 115, 25.4.2013, s. 18).

⁽¹⁷⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 345/2013 zo 17. apríla 2013 o európskych fondoch rizikového kapitálu (Ú. v. EÚ L 115, 25.4.2013, s. 1).